

8 SINIF

TÜRKÇE

SORU MODÜLÜ

- › **Fiilimsiler / Paragraf I**
- › **Fiilimsiler / Paragraf II**
- › **Fiilimsiler / Paragraf III**
- › **Kelimede Anlam / Söz Sanatları**
- › **Kalıplaşmış Söz Grupları / Başlık / Sözel Mantık**

TEST 1

İsim – Çekimli Fiil – Fiilimsi / Konu / Ana Düşünce / Ana Duygu

1. Fiil kökünden türediği ve olumsuz, fiiller gibi “-ma/-me” eki ile yapılabildiği hâlde kip eki alamayan sözcüklere “fiilimsi” denir.

Buna göre,

- I. Atılan ok geri dönmez.
II. Dost, dostun eyerlenmiş atıdır.
III. Kismetinde ne varsa kaşığına o çıkar.
IV. Gel demesi kolay ama git demesi güçtür.

numaralanmış atasözlerinin hangisinde fiilimsi yoktur?

- A) I B) II C) III D) IV

2. Şair dediğin farklı olmalı, gördüğünü değil hissettiğini yazmalı; iletisini açıkça vermelidir.
- I II
III

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerle ilgili olarak aşağıdakilerin hangisinde verilenler doğrudur?

I	II	III
A) Fiilimsi	Fiil	İsim
B) Fiilimsi	İsim	Fiilimsi
C) Fiil	İsim	Fiilimsi
D) Fiil	Fiilimsi	İsim

3. Yazar, doğup büyüdüğü yörenin ağız özelliklerini özgün biçimleriyle kullanmış. Bu özellikleriyle de başka hiçbir yazara benzemeyen bir dil kurmuş eserlerinde.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi sırasıyla doğrudur?

- A) Fiilimsi, isim, fiil, fiilimsi
B) Fiil, isim, fiil, fiilimsi
C) Fiilimsi, isim, fiilimsi, fiil
D) Fiilimsi, isim, fiil, isim

4. “Ödev yapmak için arkadaşına gitti.” cümlesindeki “gitti” sözcüğü kip ve kişiye göre çekimlenmiş bir fiildir. “Arkadaşına gidip ödev yaptı.” cümlesindeki “gidip” sözcüğü ise fiil anlamını korumakla birlikte fiil gibi çekimlenmediğinden fiilimsidir.

Bu açıklamaya göre, aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi vardır?

- A) Bu soruyu arkadaşımın yardımıyla çözdüm.
B) Hem yayla hem de deniz tatili yapacaktım.
C) Şehrin gürültüsünden uzaklaşmak için gelmiş.
D) Yarından itibaren okullar bir hafta tatil edildi.

5. 1. Ben gidersem bu şehirden ortalık tenhalaşır.
2. Aramıza yeni katılan arkadaşlar var.
3. Herkesin ileriye dönük bir planı olmalıdır.

▲ fiil ● isim ■ fiilimsi

Numaralanmış cümlelerdeki altı çizili sözcüklerin sembollerle eşleştirmesi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) 1 - ■, 2 - ▲, 3 - ●
B) 1 - ▲, 2 - ■, 3 - ●
C) 1 - ▲, 2 - ●, 3 - ■
D) 1 - ●, 2 - ■, 3 - ▲

6. Ülkelerin tanıtımı, dünya milletlerinin birbirlerini daha iyi tanınması ve kaynaşması bakımından turizm, fahri büyükelçilik görevi görüyor. “Çok yaşayan değil, çok gezen bilir.” atasözümüz, uzay çağında da geçerliliğini sürdürmektedir. Yerli ve yabancı turistlerin ülkemizin tabii, tarihî ve kültürel zenginliklerini keşfetmesi elbette ki turizm sayesinde. Özellikle yabancı turistlere “Sizi böyle bilmezdik, ülkenize ve Türk insanına hayran olduk.” sözlerini sadece turizm söyletebilmektedir.

Bu metnin konusu aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Turistik bölgelerimizin güzelliği
B) Ülkemizde turizme bakış
C) Turizmin ülkemizi tanıtmadaki önemi
D) Turizm gelirlerinin nasıl artırılacağı

7. İklim koşullarıyla insanların psikolojik durumları arasında bir ilişki kurulabilir. Havanın sürekli kapalı ve yağmurlu olduğu yerlerde insanlar bu durumdan etkilenir. Bu gibi iklim koşulları, sıkıntıyla seyreden bazı hastalıkların daha sık görülmesine neden olabilir. Sürekli kapalı olan havanın insanlarda sıkıntılara yol açabiliyor. Kimi bölgelerdeki insanların çabuk sinirlenme, acelecilik gibi özellikleri havanın sürekli kapalı olmasının kötüleştirici etkisindendir.

Bu metnin ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanların doğa ile iç içe yaşaması gerekir.
B) İnsanlar kişiliklerine göre yaşam alanı seçerler.
C) İklim koşulları, insan psikolojisini olumsuz etkileyebilir.
D) Her insanın istediği yerde yaşama hakkı vardır.

8. Sanat gerek bireysel gerekse toplumsal yaşam bakımından oldukça önemlidir. Çünkü sanat, insan ruhunu olumlu yönde besler, böylece insanın yaşama tutunmasını sağlar. Bununla beraber ulusal ve evrensel barışa katkı sağlar. Sanatın birçok çeşidi vardır, bunlardan biri de edebiyattır. Edebiyat, sanatın dille yapılan türüdür. Edebiyat yapıtları, bize duyarlılık kazandırır; hayata daha geniş bir çerçeveden bakmamızı sağlar.

Aşağıdakilerden hangisi bu metnin anahtar sözcüklerinden biri değildir?

- A) Çerçeve
B) Sanat
C) Edebiyat
D) Barış

9. Bir insan “Ben şiirden hoşlanmam.” diyebilir ama “Benim, şiirle hiç ilgim olmadı.” diyemez. Çünkü farkında olmasa da dinlediği şarkılarda, marşlarda; duyduğu, kullandığı atasözleri ve deyimlerde şiir diline özgü öğeler yer almaktadır.

Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Herkes şiir okuyabilir ama yazamaz.
B) Farkında olmasak da şiir, hayatımızın içindedir.
C) Her insan şiir okumayı sever.
D) Şairler, yaşamı anlatan şiirler yazar.

10. Bugün yarım milyon basan bir gazetemiz, üç yüz bin basan birçok gazetemiz var. Bu kalkınmadan aynı oranlarda dergilerimizin de yararlandığını ileri sürebilir miyiz? Ne yazık ki hayır! Okuryazar sayısı artarken, gazetelerin toplam baskı sayısı milyonu aşmışken edebiyat dergilerinin az satılması ve az okunması neden?

Bu metinde yazar, aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

- A) İnsanlarımızın okumaya gereken önemi vermemesinden
B) Gazetelerin, kültür-sanat sayfalarının az olmasından
C) Okuyucuların edebiyat dergilerine ilgi göstermemesinden
D) Okuyucuların nitelikli kitaplar yerine günlük gazeteleri okumasından

11.

“Şiir gevezeliği kaldırmaz. Sayıklama olabilir, iç dökme olabilir, uzun olabilir... Fakat gevezelik şaire de şiire de yakışmaz. Şimdi kitap dergileri çoğaldı, edebiyat dergilerinde şiirin yeri arttı, yine de bunlar şairin çok konuşması için bir gerekçe olamaz. Şair, her yeni kitap yayımlandığında o dergiden bu dergiye, az çok aynı görüşleri, neredeyse aynı cümlelerle tekrarladığı söyleşiler yaparak koşturmamalı.”

Aşağıdakilerin hangisi bu metnin anahtar kelimelerinden biri değildir?

- A) Şiir
B) Şimdi
C) Şair
D) Dergi

12. Ay ışığı pencereden girende
Senden yana hayal kurmak ne güzel
Ya bir otobüste ya bir trende
Gurbet elden sana varmak ne güzel

Bu dördlüğe hâkim olan duygu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Karamsarlık
B) Mutluluk
C) Umutsuzluk
D) Hayranlık

TEST 2

İsim – Çekimli Fiil – Fiilimsi / Konu / Ana Düşünce / Ana Duygu

1. Biri anlatımım hakkında beni eleştirirse onu dinleyebilirim. Ama beni yönlendirmeye çalışırsa iş değişir. Kimse kalkıp da yazara hangi konuda yazması gerektiğini söyleyemez.

Bu parçada geçen bazı sözcükler, türlerine göre aşağıdaki tabloya yazılmıştır.

İsim	Fiil	Fiilimsi
anlatımım hakkında konuda	eleştirirse dinleyebilirim çalışırsa değişir söyleyemez	yönlendirmeye kalkıp yazara yazması gerektiğini

Buna göre, tablodaki bu sözcüklerden hangisinin türü yanlış belirlenmiştir?

- A) çalışırsa B) yazara C) anlatımım D) değişir

2. Bazı ekler kullanımda farklı görevler yüklenebilir. Örneğin “Yemek yanmış.” cümlesindeki “-mış” eki “yanmak” fiilini duyulan geçmiş zamana göre çekimlemiştir. Oysa aynı ek “yanmış yemek” ifadesinde “yanmak” fiilini çekimlememiş “yan-” fiilinin sıfat-fiil olarak kullanılmasını sağlamıştır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde “-acak/-ecek” eki alan sözcük, çekimli fiil görevinde kullanılmıştır?

- A) Haftaya gelecek sipariş verdiğim kışlık ceket.
B) Birden dilim tutuldu, söyleyecek söz bulamadım.
C) Yapacak işin yoksa birlikte çay içelim.
D) Küçük kızı, gelecek yıl liseye başlıyormuş.

3.

	Cümleler	Fiil	İsim	Fiilimsi
I	Tatile <u>gideli</u> havalara girdi.			✓
II	Akşamki maçtan sonra <u>yorgun</u> düşmüş.		✓	
III	<u>Bilirdi</u> benim onu nasıl sevdiğimi.	✓		
IV	Çok <u>çalışkan</u> bir öğrencidir.			✓

Numaralanmış cümlelerdeki altı çizili sözcüklerle ilgili olarak tabloda yapılan belirlemelerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

4.

Sol Beyin

- Beynin mantıksal bölümüdür.
- Matematiksel işlemler bu bölümde yapılır.
- Sebep-sonuç ilişkisi kurma ve analitik düşünme bu bölümde gerçekleşir.
- Bu bölüm kelime, sayı ve sembollerle ilgilenir.
- Vücudun sağ tarafındaki organları yönetir.

Sağ Beyin

- Beynin yaratıcı bölümüdür.
- Sezgiler için bu bölüm kullanılır.
- Gerçeküstü hayaller bu bölümde kurulur, bu bölüm mecaz anlamlarla ilgilenir.
- Vücudun sol tarafındaki organları yönetir.
- Görme ve duyma yoluyla öğrenir.
- Görsel ve işitsel durumlar için bu bölüm kullanılır.

Aşağıda bazı kişilerin özellikleri verilmiştir.

- **Burcu:** Bir terzi olarak renk, desen bakımından özgün ve sıra dışı giysiler ürettiği için işleri oldukça yoğun olan bir esnaftır.
- **Fusun:** Bir bölgeye yatırım yapacağı zaman o bölgeyle ilgili sayısal verileri dikkate almaktadır.
- **Altan:** Yazdığı romanlarda gerçek yaşamda karşılaşılması mümkün olmayan olağanüstü olaylara yer vermektedir.
- **Leman:** Vereceği kararlarda olayın niçin yapıldığına ve bunun sonucunda nasıl bir durum ortaya çıktığına çok önem veren bir hâkimdir.

Verilen bilgilere göre yukarıdaki kişilerin ağırlıklı olarak beyinlerinin hangi bölümünü kullandıkları söylenebilir?

	Burcu	Fusun	Altan	Leman
A)	sağ	sol	sağ	sol
B)	sol	sağ	sol	sağ
C)	sağ	sol	sol	sağ
D)	sol	sağ	sağ	sol

5.

- Serin rüzgârlara pencereni aç
- Bak, seyret ağaran rengini ufkun
- Bırak saçlarınla oynasın rüzgâr

Numaralanmış dizelerin hangilerinde fiilimsi yoktur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III D) II ve III

6.

Küçük çocuk ürkek ürkek yanaştı yanımıza: “Boyayalım mı abla?” Hadi boya bakalım, dedi kardeşim. Boyanmaya hiç de ihtiyacı olmayan ayakkabısını küçük sandığın üzerine yerleştirdi. Çocuğun maharetli ellerinde iş şipşak bitti. Kardeşim epey yüklü bir bahşış verdi. İyi bir iş yapmanın verdiği iç huzurla “Çocuğun bugününü kurtardık.” dedi. Sonra gözleri benim boyanmaya muhtaç ayakkabılarıma takıldı. Sen neden boyatmadın, dedi. Cevap verdim: “Ben çocuğun bir gününü değil, her gününü kurtarmak istiyorum. Üstelik sadece bir çocuğun değil, çalışmak zorunda olan bütün çocukların her gününü kurtarmak...”

Bu metnin yazarıyla ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılabilir?

- A) Çocukların geçim derdi nedeniyle çalışmalarını hoş görmektedir.
- B) Kardeşinin kendisine saygısızlık yaptığını düşünmektedir.
- C) Bir soruna yüzeysel yaklaşımaması gerektiğine inanmaktadır.
- D) Küçük bir yardımda bulunmaktan çekinecek kadar cimridir.

1.

“

İsim-fiil eklerini almasına rağmen bazı sözcükler fiil anlamlarından tamamen uzaklaşarak bir varlığa ad olur. Böyle sözcüklere kalıcı isim denir.

”

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamayı örneklendiren bir kullanım vardır?

- A) Ateş yakmak için çakmak istemeye gelmiş.
- B) Okul yolu ile park arasında bekliyordum.
- C) *Konuşma Sanatı* kitabını tatilde okuyup bitirdim.
- D) Çaydan geçmek için paçalarını sıvamış.

2. Zarf-fiil görevinde kullanılan bir sözcük, cümleye zaman anlamı da kazandırabilir.

Bu açıklamaya uygun bir kullanım aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?

- A) Saatine bakınca derse geç kaldığını anladı.
- B) Arkasını dönerek hızlı hızlı yürüdü.
- C) Akşamüstü sahaya gidip top oynayacağız.
- D) Koşa koşa fırına ekmek almaya gitti.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili fiilimsinin türü yanlış verilmiştir?

- A) Eğitimin sadece okula gitmek olmadığını biliyordu.
İsim-fiil
- B) Başarılarını ön plana çıkarmak değişiklikler istiyordu.
Zarf-fiil
- C) Ninesinin kış gecelerinde anlattığı hikâyeleri paylaştı.
Sıfat-fiil
- D) Unutulan ödevler birikince masadan kalkamadı.
Sıfat-fiil

4.

- I. İnsanları sevmek sanatı zor öğrenilen bir sanattır.
 - II. Defterine tahtadakilerin hepsini yazma, dedi.
- “-ma, -me” ekinin yukarıda iki farklı kullanımı verilmiştir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük bu ekin I. cümledeki kullanımıyla özdeşdir?

- A) Tiyatroda yüksek sesle konuşma.
- B) Kötü sözler söyleme arkadaşlarına.
- C) Gece gece bağırma çocuğa.
- D) Kişilerin eğlenme anlayışı farklıdır.

5.

- Fiil kök veya gövdelerine “-an/-en, -ası/-esi, -maz/-mez” gibi belirli eklerin getirilmesiyle sıfat-fiil oluşturulur. Sıfat-fiiller, tıpkı sıfatlar gibi isimleri niteleme görevi üstlenir.

Bu açıklamaya göre,

“Yabancı bir yazar, ilk kez gördüğü İstanbul’u bir masalının yapabileceği benzetmelerle anlatıyor. Ona göre İstanbul, çocuğunu asma köprüde sallayan bir annedir.”

metnindeki altı çizili sözcüklerden hangisi sıfat-fiil değildir?

- A) gördüğü
- B) yapabileceği
- C) asma
- D) sallayan

6.

- “Saçını taradı.” cümlesinde “taradı” sözcüğü çekimli bir fiildir ve cümlenin yüklemidir. “Saçını tarayan çocuk aynaya baktı.” cümlesinde ise “tarayan” sözcüğü fiil anlamını korumakla birlikte sıfat görevinde olduğu için “sıfat-fiil”dir.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde sıfat-fiil kullanılmıştır?

- A) Aldığın kalemi hemen yerine koy.
- B) Otobüsü kaçırınca taksiye bindim.
- C) Olur olmaz her şeye konuşuyorsun.
- D) Bu yaz tatilinde bolca yüzmek istiyorum.

7. Kendiliğinden oluşmuş ve insanoğlunun önüne gelmiş bir olgu değildir bilgi. Bilginin kökeninde araştırma, deney, çaba ve emek vardır. Bu nedenle bilgiyi, insanoğlunun üretkenlik çabası olarak değerlendirmeliyiz. İnsanoğlunun hırsı, üretkenliği, yeni bir şeyler elde etme çabası olmasaydı şu anki bilgi dağarcığına ulaşmak asla ve asla mümkün olmazdı. Günümüzde bilgi, âdeta bir okyanusa dönüştü. Bu okyanusta yol alabilmek çok daha büyük bir çaba gerektiriyor. Çünkü bilgi azalmıyor, tam tersine katlanarak artıyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu metinden çıkarılabilir?

- A) Gereksiz yere öne çıkarılan bilgi kirliliğine dikkat edilmelidir.
B) Her geçen gün daha da artan bilgiye ulaşmak gayret ister.
C) Yaşamı kolaylaştıran en önemli insanlar bilim insanlarıdır.
D) Teknolojik çalışmalar geçmişten günümüze sürekli yenilenir.

8. Şair olan anlardı içimdeki çocuğu
Hiç büyümmez yaşlanmaz duyguyu
Koşuyorum kırlarda bayırlarda
Seviyorum bu sonsuzluk kokusunu

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Umut
B) Yaşama sevinci
C) Çocukluk özlemi
D) Doğa sevgisi

9. Yaşar Kemal, kendi için düzenlenen ödül törenindeki konuşmasında sanat anlayışının; savaşa, sömürüye, kötülüğe karşı, barışın, kardeşliğin yanında yer almak olduğunu söyledi. Sanatını besleyen Anadolu ve Akdeniz'in, tarih boyunca birçok kültürü barındırması bakımından bugünkü dünya uygarlığına, dünya kültürüne kaynaklık ettiğini vurguladı.

Bu parçada Yaşar Kemal'in, "Anadolu ve Akdeniz'i, dünya kültürünün kaynağı olarak görmesinin" nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anadolu ve Akdeniz'in tarih boyunca birçok kültürü bünyesinde barındırması
B) Anadolu'yla Akdeniz'in çok önemli kültürel geçiş noktalarına sahip olması
C) Anadolu ve Akdeniz'de dünya edebiyatına girmiş pek çok eserin yazılması
D) Anadolu ve Akdeniz'de sanata çok fazla değer verilmiş olması

10. Kendi dar çemberini aşamayan yazar, toplumuna yüküdür. Kendinden çok toplumu yanıltır. Her nasılsa adı yazara çıkar bir süre. Kötüye inanan da her çağda bol olduğu için onun da bir şeyler yaptığına inanılır. Birtakım çıkar çevreleri bu kişileri ön planda tutar. Ülkedeki değer yargıları, bunların yarattıkları üzerine kurulursa o ülkenin evrensel dünyaya açılması da söz konusu olamaz.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumun her kesiminde yazar olmak isteyenler bulunacaktır.
B) Kendini geliştiremeyen yazarlar, içinde bulunduğu toplumun gelişmesini de engeller.
C) Birçok yazar kötü olmasına karşın, toplum tarafından ilgiyle karşılanmıştır.
D) Ancak topluma seslenebilen, onun duygularını dile getiren yazarlar kalıcı olabilir.

11. Bir roman kahramanı, o kalın kitapların sayfaları arasından çıkıp karşımıza dikilince ne kadar da şaşıyoruz. Nedense iyi şeyleri, yürekli insanları ve olayları hep romanlarda, filmlerde olur sanıyoruz.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Romanlarda kötü olaylar yaşanmaz.
B) Roman kahramanları gerçek değildir.
C) Roman okumak insanı iyimserleştirir.
D) Bize göre romanın gerçekliği hayatımızdan farklıdır.

12. "Neden böyle yan yan yürüyorsun? Düzgün yürüsene!" diye uyarır anne yengeç çocuğunu.

"Pekala anne." der çocuk yengeç. Sonra da "Sen önümden düzgün yürü, ben seni takip ederim." diye ekler.

Bu parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hareketler sözlerden önce gelir.
B) Hayvanlar, insanlar kadar kuralcı değildir.
C) Yengeçler yan yan yürür.
D) Yavrular annelerini taklit eder.

1. Seda, Ömer ve İlknur adlı öğrenciler aşağıdaki dörtlükleri okumuşlardır.

I.
Güneş ufkun kenarından
Yavaş yavaş yükseliyor
Köyün yüce dağlarından
Serin nefesler geliyor

II.
Yayla çiçeğini gördüm baharın
İçtim sularından eriyen karın
Dağlarda yaşayan hatıraların
Akan gümüşüdür yayla dumanı

III.
Evvel bahar yaz ayları doğanda
Akar deryalarda sel yavaş yavaş
Sefil bülbül feryat edip ötende
Açılır bahçemde gül yavaş yavaş

Bu dörtlükleri kimlerin okuduğu ile ilgili bilinenler şunlardır:

- Seda'nın okuduğu dörtlükte zarf-fiil bulunmaktadır.
- Ömer'in okuduğu dörtlükte fiilimsi bulunmamaktadır.
- İlknur'un okuduğu dörtlükte sıfat-fiil bulunmaktadır.

Bu açıklamalara göre dörtlükleri okuyan öğrenciler aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I. dörtlük	II. dörtlük	III. dörtlük
A)	İlknur	Ömer	Seda
B)	Ömer	Seda	İlknur
C)	Ömer	İlknur	Seda
D)	Seda	İlknur	Ömer

2.

İSİM-FİİL	Yazılıya çalışmak için arkadaşlarından defter aldı.
SIFAT-FİİL	Tanınmış insanların kitaplarını tek tek okuyordu.
ZARF-FİİL	

Fiilimsi türlerinin örneklendiği bu tabloda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi yazılabilir?

- A) Çocukken yaşanan güzellikler hiç unutulmuyor.
- B) Hastalığını birilerine bulaştırma korkusu yaşıyor.
- C) Arkadaşını üzmemek için onun yanında kalmış.
- D) Fotoğrafları sana gönderince telefonumdan silmiştim.

3 ve 4. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Cep telefonu, insanlar arasında haberleşmeyi sağlayan bir araçtır. Cep telefonu ile uzaktaki yakınlarınızla haberleşebilirsiniz. Günlük hayatınızda her türlü işinizi kolaylıkla yapabilirsiniz. Cep telefonundan internete bağlanabilir, banka işlerinizi halledebilirsiniz. Cep telefonları, günümüz koşullarında her insan için bir ihtiyaç hâline gelmiştir. Ayrıca cep telefonları bazı zamanlarda hayati öneme sahiptir. Örneğin bir yolculuğa çıktığımızı varsayalım. Yoğun bir kar yağışının, tipinin veya sisin ortasında kaldık. Arabamız arıza yaptı ve ilerleyemiyoruz. Bu durumda telefonla yakınlarımızı veya arama kurtarma ekiplerini haberdar etmek çok büyük öneme sahiptir. Böylesi anlarda cep telefonu hayatı kurtarır.

3. Bu parçadan cep telefonları ile ilgili,

- I. Haberleşmeyi sağlayan bir araçtır.
- II. Sağlığa zararlıdır.
- III. Günlük yaşamı kolaylaştırmaktadır.
- IV. Bağımlılık yapar.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV D) III ve IV

4. Parçaya göre, cep telefonlarının hayati önem taşımasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Acil durumlarda gerekli yerlere ulaşmayı sağlaması
- B) İnsanlarla iletişimin temel aracı olması
- C) Günümüzde ihtiyaç hâline dönüşmesi
- D) Teknolojinin gelişmesiyle birlikte vazgeçilmez olması

5. Aşağıdaki dizelerden hangisi tema bakımından diğerlerinden farklıdır?

<p>A) Kardeşler, barış içinde ancak
Derin derin soluk alır evren.
Tüm evren, tüm düşlerini,
Kardeşler uzatın ellerinizi.
Barış, budur işte</p>	<p>B) Ah, günüm yetse de görmeye seni,
Seni övmeye gücüm yetse.
Barış çağı altın çağ,
Son ozanı ben olayım bu özlemin,
Bu özlem bitse.</p>
<p>C) Ey sürüden arkaya kalmış yiğit!
Arkadaşın gitti, sen de yetiş git.
Bak ne diyor cedd-i şehidin, işit:
“Durma, git evladım; uğurlar ola!”</p>	<p>D) Barışsa eğer istediğiniz,
Uçaklardan başlayın işe.
Önce çirkinleşen savaş uçaklarından,
Ya insanları bir yana bırakıp
Sivrisineklerin kökünü kurutun,
Ya da bataklıkları!</p>

TEST 1

Fiilimsilerin Özellikleri / Fiilimsiyle Bağlı Kelime ve Kelime Grupları / Paragrafta Yardımcı Düşünceler

1. Fiilimsiler; isim-fiil, zarf-fiil ve sıfat-fiil olmak üzere üçe ayrılır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili fiilimsinin türü yanlış verilmiştir?

- A) Dönüş yolunda bu lokantada mola verdik.
Zarf-fiil
- B) Hazır yiyecekleri çok tüketmek kilo almamıza neden olur.
İsim-fiil
- C) Okuldan koşarak çıkınca çantasını sınıfta unutmuş.
Zarf-fiil
- D) Sınav için verilen süreyi boş boş oturarak geçirdi.
Sıfat-fiil

2. “Şiiri okuyuş tarzı çok etkileyiciydi.” cümlesinde isim-fiil, bir isim tamlaması oluşturmuştur.

Buna benzer bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Yeni gelen öğrenci oldukça başarılıymış.
- B) Pencerenin önündekini gördünüz mü?
- C) Sorunların çözülmesi için zamana ihtiyacımız var.
- D) Değişen hayata uyum sağlamalıyız.

3. Bazı sözcükler isim-fiil eki aldığı hâlde kalıplaşarak bir varlığın, kavramın ismi olur. Bunlar fiilimsi olarak kabul edilmez.

Buna göre, aşağıdaki kelimelerden hangisi kalıcı isimdir?

- A) uçurtma B) kaçış
- C) gitmek D) oturuş

4. Kolay elde edilen başarılar geçicidir; bilinçli bir şekilde, emek verilerek kazanılan başarılar kalıcıdır.

Yukarıdaki cümlede sırasıyla hangi türde fiilimsiler kullanılmıştır?

- A) Sıfat-fiil, zarf-fiil, sıfat-fiil
- B) İsim-fiil, sıfat-fiil, zarf-fiil
- C) Sıfat-fiil, zarf-fiil, isim-fiil
- D) Zarf-fiil, isim-fiil, isim-fiil

5. Sıfat-fiiller, cümlede adlaşmış sıfat olarak kullanılabilir.

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamaya örnek vardır?

- A) Görünen köy, kılavuz istemez.
- B) Sabreden derviş, muradına ermiş.
- C) Rüzgâr eken, fırtına biçer.
- D) Ummadığın taş, baş yarar.

6.

(I) Bir parçacık müzik sesi müzikten anlamayan insanları bile rahatlatıp huzurlu kılarken birçok müzik aletinin bir arada çalması da kulak tırmalamaya yeter. (II) Her şeyin bir ölçüsü, her şeyin bir kıvamı olmalı, derler ya çok doğru sözdür bu açıdan. (III) Ölçüsü olmayan bir yemek nasıl tatsız tuzsuz olursa ölçüsünü aşan yemek de bir o kadar el sürülmez olur. (IV) Nitekim ne eksik ne fazla olmalı ki göze batmasın, kulak tırmalamasın ama dişe gelsin.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangisinde bütün fiilimsi türleri bir arada kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

7. Tarık Buğra; tarihimizi iyi bilen, Anadolu yaşamını ve insanını çok iyi tanıyan ve yapıtlarında bu konuları o denli güzel işleyebilen usta bir edebiyatçımızdır. Edebiyata önceleri öykülerle başlamış, daha sonra romana yönelmiş, her iki türde de başarılı olmuştur. Sanatın amacının insanı yükseltmek olduğuna inanan yazarımızı, tarihi sevdiren ve okutabilen yazarlarımız arasında tanımlamak doğru olacaktır.

Bu parçada, Tarık Buğra ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Tarihi sevdiren ve okutabilen yazarlarımız arasında yer alır.
- B) İlk eserlerini öykü türünde kaleme almıştır.
- C) Anadolu yaşamını ve insanını çok iyi tanıyan bir yazardır.
- D) Yazarın şiirleri, romanlarından daha çok tutulmuştur.

8. Edebiyat tarihçisi, bir eserin değerini saptarken belgelere dayanarak onun yüzyıllarca halk arasında nasıl tutunduğunu nedenleri ve sonuçlarıyla anlamaya çalışır.

Bu cümleden hareketle edebiyat tarihçisiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Edebî eserlerin değerini ortaya koyduğu
B) Eserleri değerlendirirken nesnel davrandığı
C) Eserlerin niçin uzun yıllar yaşadığını araştırdığı
D) Eserle ilgili daha çok kendi düşüncelerini açıkladığı

9. Yoğurt, buğday unu, kurutulmuş nane, kırmızıbiber ve domates gibi geleneksel malzemelerle yapılabilen çorbanın ismi rivayete göre “dar hane” iken zamanla “tarhana”ya evrilmiş. Dar hanelerin yokluk içinde ürettiği bu çorbanın dertlere deva, hastalara şifa niteliği anlaşıncı da sultan sofralarında aranan bir ürüne dönüşmüş. Orta Asya’dan gelip Anadolu’nun güneşiyle olgunlaşan tarhananın yapımı ise gerçekten emek ister. Öncelikle bütün malzemeler hamur hâline getirilerek mayalanıp kabarması için bir hafta kadar bekletiliyor ve daha sonra hamur küçük parçalara ayrılarak toz hâline getiriliyor.

Bu metinde “tarhana” ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Tarhana adını nasıl almıştır?
B) Anadolu’ya nereden gelmiştir?
C) Hangi aşamalarda yapılır?
D) Farklı yörelerdeki türleri nelerdir?

10. Ben umut, sevinç, güç veren yazıları severim. Sıkıntı veren, umutsuzluğa düşüren yazılardan hoşlanmam. Zaten sıkıntı içinde yaşıyoruz. Bir de okuduklarımız bu sıkıntılara tuz biber ekirse yaşamdan tamamen koparız. Yaşamımızı karrartan yazılardan kaçınıp umutlara yelken açan yapıtlara yönelmeliyiz.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) İnsanlar iyimser içerikli yazılar okumalıdır.
B) Umutsuzluk veren yazılar insanı yaşamdan soğutur.
C) İnsanlar mutluluğu ve umutsuzluğu bir arada yaşamalıdır.
D) Umut dolu yazılar insanı yaşama bağlar.

11.

Daha yaşanacak güzel günlerimiz var.

Bu cümlede sıfat-fiil, bir sıfat tamlaması oluşturmuştur.

Aşağıdakilerin hangisinde sıfat-fiil bu cümledeki göreviyle kullanılmıştır?

- A) Gelenlerin hiçbirini tanımıyorum.
B) Kırılacakları kenara ayıralım.
C) Ülkemizde şiir okuyan insan çok az.
D) Orada oturani tanıyor musun?

12. Güneşin şehre nefes aldırdığı bir gündü. Sokaklar sakindi.

Yürürken başını kaldırıp sayıları durmadan artan yüksek
II III IV

binalara baktı.

Bu metinde geçen numaralanmış sözcüklerden hangisi farklı türde bir fiilimsidir?

- A) I B) II C) III D) IV

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf-fiil cümleye diğerlerinden farklı bir anlam katmıştır?

- A) Yürüdüğümüz bu sokakta yıllarca koşup oynamıştık.
B) İşten çıkınca bize gel, birlikte çay içelim.
C) Etrafına hiç bakmadan parkta dalgın dalgın oturuyordu.
D) Koşarak yanımdan geçti ve beni görmedi.

14. Sıfat-fiille birlikte kullanılan isim, kimi durumlarda düşer. Bu durumda sıfat-fiil adlaşarak adlaşmış sıfat-fiil olarak kullanılır.

Aşağıdakilerin hangisinde adlaşmış sıfat-fiil kullanılmıştır?

- A) Denizde yüzmek daha keyifli.
B) Az pişmiş eti sevmezmiş.
C) Gelen gideni aratır, demişler.
D) Konuştukça rahatladı, açıldı.

1. Fiillerden belirli eklerle türetilip ad, sıfat veya zarf görevinde kullanılan sözcüklere fiilimsi denir. Fiilimsiler, kullanım özelliklerine göre isim-fiil, sıfat-fiil ve zarf-fiil olmak üzere üçe ayrılır.

Buna göre,

- I. Doğayı korumak için elinden geleni yapıyordu. (İsim-fiil)
- II. Bunları karşılık beklemeden doğayı sevdiği için yapıyordu. (Zarf-fiil)
- III. Doğa bütün süslerini takıp güzelleşmekle meşgulmüş. (İsim-fiil)
- IV. Dilinden anlamadığım insanlarla yaşamaya alışmalıyım. (Sıfat-fiil)

cümlelerinin hangisindeki fiilimsinin türü yay ayrıca içinde yanlış verilmiştir?

- A) I B) II C) III D) IV

2. Kitap okumayı seven kişilerin yaşamlarıyla, sevmeyenlerin yaşamları arasındaki farklar gitgide belirginleşir kişilerin gözünde.

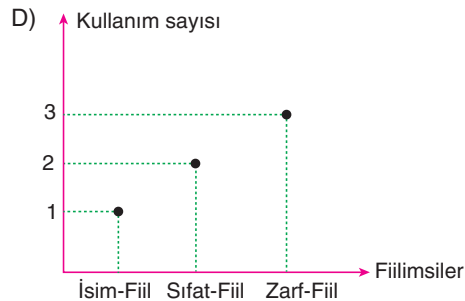
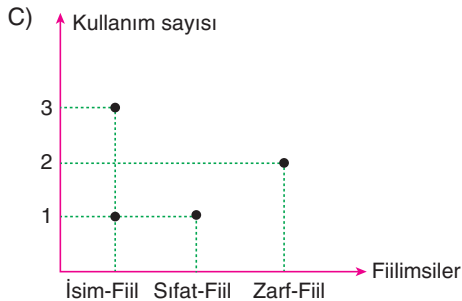
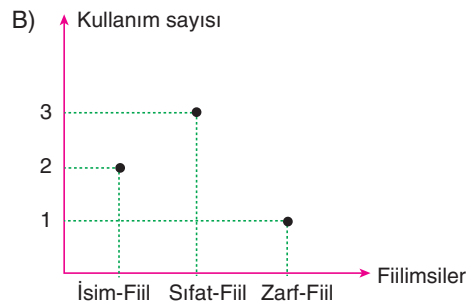
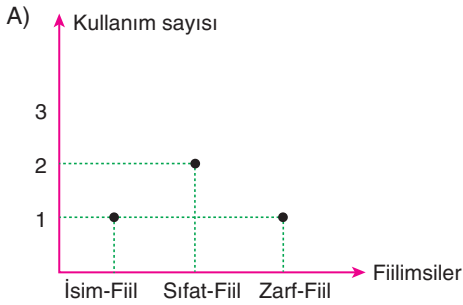
I II III IV

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I numaralı sözcük, isim görevinde kullanıldığı için isim-fiildir.
- B) II numaralı sözcük, bir ismi nitelediği için sıfat-fiildir.
- C) III numaralı sözcüğün nitelediği isim düştüğü için sözcük adlaşmış sıfattır.
- D) IV numaralı sözcük, zarf görevinde kullanıldığı için zarf-fiildir.

3. *Cemile*, bir roman olarak yazıldığı tarihten daha değerli bir eser; bir hikâyenin, bir romanın saflığının nasıl korunacağına örnek olması açısından değerli bir yazıdır.

Bu parçadaki fiilimsiler aşağıdaki grafiklerin hangisinde doğru verilmiştir?

4.

Fatma Aliye Hanım'ı Tanıyor muyuz?

Bu açıklamalardan hareketle Fatma Aliye Topuz ile ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Yabancı bir dilde kendini geliştirmiştir.
- B) Roman yazmış ve çevirmenlik yapmıştır.
- C) Roman dışındaki edebî türlere ilgi duymamıştır.
- D) Ailesi tarafından herhangi bir okula gönderilmemiştir.

5. Bir zamanlar benim de severek yapmış olduğum kitap yayıncılığı, her şey yolunda gittiği sürece ilginç, zevkli, insana haz veren bir uğraştır. Sürekli olarak yazarlarla, çevirmenlerle konuşursunuz. Çevrenizde sanat ve kültür insanları vardır. Matbaa aşaması da hoş antimon kokusu ve Heidelberg baskı makinelerinin müzik gibi gelen monoton sesiyle bir alışkanlık yaratır. Öyle ki matbaada basılıp ciltlenen yeni kitapları, fırından çıkmış, dumanı hâlâ tüten ekmekler gibi severdim, koklardım. Ama bu işin, dağıtıcılardan para tahsilatı, kitabevlerinde yer alabilmek, çekler, senetler gibi çok tatsız yanları da vardır. Buna rağmen kitap âşığı birçok genç insan, bütün zorlukları göğüsleyerek yayınevi kurma yolunu seçer.

Bu parçanın yazarı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yayıncılık mesleğinin olumlu ve olumsuz taraflarının olduğunu düşünmektedir.
- B) Yayıncılığa hâlâ devam etmekte ve bu işi günümüzdeki gençlere de önermektedir.
- C) Yayıncılığın ekonomik açıdan hoş gitmeyen yanları olduğunu dile getirmektedir.
- D) Baskıdan yeni çıkan kitaplarla dumanı üstünde ekmekler arasında bağ kurmuştur.

TEST 1

Kelimelerin Anlam Özellikleri / Kelimelerde Anlam İlişkileri / Kelime Düzeyinde Anlam / Söz Sanatları

1. Yurdumun bütün dağları
Dumanlıdır başları
Karlıdır
Yiğitçe nöbet tutar
Ben onları bunun için severim
Bu dizelerdeki kişileştirme sanatının göstergesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dağların bakışlarının dumanlı olması
B) Dağların karlı olması
C) Dağların sevilmesi
D) Dağların nöbet tutması

2. Sevginin ---- inanın; unutmayın, sevginin olduğu yerde ---- diye bir şey yoktur.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere, aşağıdaki kelimelerden hangileri getirildiğinde anlamlı bir cümle oluşur?

- A) dünyasına-gerçek
B) alışkanlığına-hayal
C) gücüne-imbânsız
D) gerekliliğine-özveri

3. Terimler; bir bilim, sanat, meslek dalıyla ya da bir konuyla ilgili olan, özel ve belirli bir kavramı karşılayan kelimelerdir.

Bu açıklamaya göre, aşağıdakilerin hangisinde terim anlamlı bir sözcük kullanılmamıştır?

- A) Sıcaklık enleme göre değişir.
B) Bu çocuğu hemen doktora götürün.
C) Anadolu'dan iki fay hattı geçiyor.
D) Bu oyun üç perdeden oluşuyor.

4. Mecaz anlam; bir kelimenin gerçek anlamının dışında, başka anlamlara gelecek biçimde kullanılmasıdır.

Buna göre,

“Mağaza vitrinlerindeki mankenlerin içlerinde pek de güzelleri vardır ama dilleri olmadığı için soğuktur. İnsanları güzel yapan, sıcak yapan dildir. Ama her dil değil, dilin de tatlısı olmalı.”

metnindeki altı çizili sözcüklerden hangisi mecaz anlamda kullanılmamıştır?

- A) soğukturlar
B) güzel
C) sıcak
D) tatlısı

5. İlk şiirlerimi lise yıllarında kaleme almaya (yazmaya) başladım. Çalakaalem (gelişigüzel) bir şeyler yazıyordum. Bir

rileri görecektiyim diye de ödüm patlıyordu (çok korkuyordum).
Zamanla bu korkunun beni saran zincirlerini (engellerini) kırmayı başardım.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisi araç içindeki sözün anlamını içermemektedir?

A) I
B) II
C) III
D) IV

6. Kimi zaman sevincimi ya da acımı, umudumu, coşkumu, şaşkınlığımı ya da korkumu dökmek istedim. Olmadı. Sesim içimde boğuldu. O zaman da ben yazmaya sarıldım.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerden hangisi gerçek anlamında kullanılmıştır?

- A) zaman
B) dökmek
C) boğuldu
D) sarıldım

7. Ünlü bir giyim markasında mağaza müdürü olarak çalışıyordum ve tatillerde yaptığım tek şey kendimi deniz kenarına atmak oluyordu. Bir süre sonra bu tür tatiller bana anlamsız gelmeye başladı. Bakış açımı değiştirmeye ve farklı güzellikleri keşfetmeye karar verdim. Daha uzak, dağlık bölgeleri gezmeye başladım. Doğanın en güçlü varlıkları olan dağları yakından görmek beni çok etkiledi ve bu bende büyük bir tutkuya dönüştü. Beni çok etkileyen manzaraları fotoğraflamaya başladım.

Bu metinde aşağıdaki anlamlardan hangisini karşılayan bir sözcük kullanılmamıştır?

- A) Bir yerde konaklama.
B) Bakışı, dikkati çeken her şey.
C) Var olduğu bilinmeyen bir şeyi bulmak.
D) İrade ve yargıları aşan güçlü bir coşku, ihtiras.

8. Boğazından lıkır lıkır geçen
Şu suyun kıymetini bil.

Bu dizedeki altı çizili kelimenin eş anlamlısı, aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Ben her işin başı sevgi diyorum,
Dünya güzel, yaşamak iyi diyorum.
B) Bayrağın değerini anla artık, duy artık.
Hürriyetin şahidi şu toprağı sev artık.
C) Ah bütün sevdiklerim, her şey, herkes;
Anlıyorum, birbirinden mukaddes!
D) İlgaz! Anadolu'nun sen yüce bir dağsın,
Baharla yeryüzünde, o cennetin bağısın.

9. Bilgisayar sisteminin okul laboratuvarlarına girmesi olumlu bir gelişmedir. Bu durum öğrencinin kuşkusuz yararınadır. Çağdaş dünyada bilgiye en kısa yoldan ulaşma ve bilgiyi en hızlı biçimde kullanma olanağı veren bilgisayarlar, eğitim sistemimizin ayrılmaz bir parçasıdır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki altı çizili sözcüklerden herhangi birinin karşıt anlamlısı olarak kullanılamaz?

- A) uzun
B) yavaş
C) mektep
D) zarar

10. • Otobüsü kaçırdığım için yoldan bir taksi çevirdim.
• Genç müdür yardımcısı tek başına okulu çeviriyor.
• Eski otobüsü çok güzel bir karavana çevirmişler.

“Çevirmek” sözcüğü bu cümlelerde aşağıdaki anlamların hangisiyle kullanılmamıştır?

- A) Bir durumdan başka duruma getirmek.
B) Yönetmek, idare etmek.
C) Geri göndermek.
D) Durdurmak.

11. Sanat, önu kalabalık bir çeşmedir; kimi bu çeşmeden kana kana içerken kimi onun farkında bile olmaz.

Bu cümlede aşağıdaki sanatlardan hangisi vardır?

- A) Abartma
B) Kişileştirme
C) Benzetme
D) Konuşurma

12. Bir şarkı söyler gibi kırlarda böcekler
Bir mevsim ötüp sonra beraber ölecekler

Bu dizelerdeki altı çizili sözcüklerden hangisi çıkarıldığı dizelerde kişileştirme sanatı oluşur?

- A) şarkı
B) gibi
C) ötüp
D) ölecekler

13. • Bir nitelik, olduğundan çok üstün veya aşağı gösterilmiştir.
• Bir durum, bir kavram açıklanırken bilinen ve ondan daha etkin benzerinden yararlanılmıştır.

Aşağıdakilerden hangisinde bu açıklamaların ikisinin de örneği vardır?

- A) Kükremiş sel gibiyim bendimi çiğner aşarım
Yırtarım dağları enginlere sığmam taşarım
B) Yaşamak, sevmek gibi gönülden olsun
Olursa bir şikâyet ölümden olsun
C) Unutma ki şairleri haykırmayan bir millet,
Sevenleri toprak olmuş öksüz çocuk gibidir.
D) Bir göğüs geçirerek derim ki: “Yine varım,
Fakat bir rüya gibi şimdi kaybolacağım”